

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII ORAZ KRYTERIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH W KLASACH 0-I-II SZKOŁY PODSTAWOWEJ W PECNEJ

„Pojęcie oceny w nauce religii jest szerokie, bowiem zastosowania poznanej prawdy w życiu i postępów nie można odmierzyć, obliczyć matematycznie. Ocena na katechezie nie dotyczy wyłącznie sprawdzania wiadomości, lecz także umiejętności, postawy, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji do uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą. Życie sakramentalne, choć podlegające trosce na katechezie jest wyłączone z oceniania, by nie prowadzić do rytualizmu”(Szpet J. Dydaktyka katechezy, Poznań 1999, s. 223).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lipca 2007 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. nr 130, poz. 906), spowodowało, iż praca naszych uczniów na lekcjach religii jest nie tylko oceniana, ale i doceniana poprzez to, iż ocena z religii jest wliczana do średniej. Fakt ten zobowiązuje nas do większej wrażliwości, aby ocenianie było pod każdym względem wiarygodne. w świetle prawa oświatowego, przy opracowywaniu wymagań edukacyjnych należy kierować się tylko dwoma wskazaniem, a mianowicie: wewnątrzszkolnym systemem oceniania (WSO) oraz uchwalonym przez Konferencję Episkopatu Polski Dyrektorium katechetycznym Kościoła katolickiego w Polsce, gdzie czytamy: „Podstawą wystawiania oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia, jego umiejętności, a także aktywność, pilność i sumienność. Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych. Należy bowiem przyjąć zasadę, obecną też w katechezie parafialnej przed 1990 rokiem, że życie religijne jest przedmiotem osądu sumienia dokonywanego wobec Boga” (PDK 83).

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA (PSO) Z KATECHEZY

Został opracowany na podstawie wykazu programów i podręczników do nauczania religii obowiązujących w archidiecezji poznańskiej w roku szkolnym 2018/2019 i Uchwały Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie obowiązywania „Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”. Przedmiotowy system oceniania (PSO) jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. nr 83, poz 562 z późn. zm.) Ustawa z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357). Przedmiotowy system oceniania jest zgodny ze Statutem Szkoły Podstawowej w Pecnej. Szczegółowe kryteria systemu oceniania są zgodne z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO) oraz nową podstawą programową z religii.

NAJWAŻNIEJSZE PUNKTY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA:

- I.** Cele PSO.
- II.** Zasady PSO.
- III.** Obszary podlegające ocenie na katechezie w klasach 0-I-II.
- IV.** Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów.
- V.** Przewidywane osiągnięcia uczniów.
- VI.** Ważne informacje na temat oceniania podczas katechezy.

I. Cele PSO

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Kształtowanie motywacji do uczenia się oraz wspieranie aktywności edukacyjnej ucznia.
3. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju intelektualnego i duchowego.
4. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Wychowanie do odpowiedzialności ucznia, co w konsekwencji ma prowadzić do samokontroli, samooceny i samokształcenia.
6. Budzenie zainteresowania przesłaniem Bożym.
7. Uzdolnienie do odczytania w nauczaniu biblijnym wezwania Bożego dla swego życia.
8. Pogłębione przeżywanie roku liturgicznego i sakramentów.
9. Kształtowanie sumienia.
10. Gotowość otwarcia się na Boga w modlitwie.
11. Poczucie przynależności, posiadanie własnego miejsca i odczytywanie własnych zdań w społeczności Kościoła, narodzie, rodzinie, grupie szkolnej i koleżeńskiej.
12. Świadectwo życia.

II. Zasady PSO

1. Nauczyciel, na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych z katechezy wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika, kart pracy i do systematycznego odrabiania prac domowych.
3. Sprawdziany lub testy są po omówieniu danego działu tematycznego i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Są obowiązkowe, jeśli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, powinien uczynić to w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem.
4. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez podania przyczyny dwa razy w semestrze, o ile zgłosi ten fakt przed lekcją, to nie ponosi żadnych konsekwencji. Nie dotyczy to jednak lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian lub test.

5. W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją.
6. Brak pracy domowej, podręcznika lub kart pracy – za trzecim razem równa się ocenie niedostatecznej.
7. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Warunkiem jest aktywna obecność na lekcjach lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.
8. Uczeń, który wylosował „szczęśliwy numer” zwolniony jest z odpowiedzi, jednak nie dotyczy to zapowiadanych sprawdzianów i kartkówek. Każda ocena jest jawna i wystawiana według ustalonych kryteriów.
9. Na 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej uczniowie są informowani o przewidywanych ocenach semestralnych, czy rocznych.
10. Kryteria odpowiadające poszczególnym śródrocznym i rocznym stopniom szkolnym zgodne są z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

III. Obszary podlegające ocenianiu na katechezie w klasach 0-I-II:

1. Krótkie wypowiedzi ustne.
2. Testy obrazkowe.
3. Prowadzenie kart pracy.
4. Prace domowe.
5. Aktywność ucznia na lekcji.
6. Śpiew poznanych pieśni, mówienie poznanych modlitw.
7. Znajomość podstawowych wiadomości katechizmowych.

WYKAZ MODLITW I PRAWD WIARY DO NAUCZENIA

IMIĘ I NAZWISKO: KL: 0

DO NAUCZENIA	MIESIĄCE
ZNAK KRZYŻA	WRZESIEŃ
POZDROWIENIE ANIELSKIE (ZDROWAŚ MARIO)	PAŹDZIERNIK
WIECZNY ODPOCZYNEK	LISTOPAD
MODLITWA DO ANIOŁA STRÓŻA	GRUDZIEŃ
KTÓRYŚ ZA NAS CIERPIAŁ RANY	MARZEC

**WYKAZ MODLITW I PRAWD WIARY
DO NAUCZENIA W I ROKU PRZYGOTOWANIA DO I KOMUNII ŚWIĘTEJ**

IMIĘ I NAZWISKO: KL: I

DO NAUCZENIA	MIESIĄCE ODPYTYWANIA	OCENA I PODPIS RODZICÓW	OCENA PODPIS I UWAGI KATECHETY
ZNAK KRZYŻA ŚWIĘTEGO	WRZESIEŃ		
POZDROWIENIE ANIELSKIE (ZDROWAŚ MARIO)	PAŹDZIERNIK		
AKT WIARY	PAŹDZIERNIK LISTOPAD		
MODLITWA ZA ZMARŁYCH	LISTOPAD GRUDZIEŃ		
AKT MIŁOŚCI	LISTOPAD GRUDZIEŃ		
MODLITWA DO ANIOŁA STRÓŻA	GRUDZIEŃ STYCZEŃ		
POZDROWIENIE NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU... BOŻE BĄDŹ MIŁOŚCIW...	STYCZEŃ LUTY		
UWIELBIENIE TRÓJCY PRZENAJŚWIĘTSZEJ (CHWAŁA OJCU)	LUTY		
AKT NADZIEI	LUTY MARZEC		
KTÓRYŚ ZA NAS CIERPIAŁ RANY...	MARZEC		
AKT ŻALU	MARZEC KWIECIEŃ		
MODLITWA PAŃSKA (OJCZE NASZ)	MARZEC KWIECIEŃ		
POD TWOJĄ OBRONĘ...	MAJ		
NOWE PRZYKAZANIE MIŁOŚCI	CZERWIEC		

**WYKAZ MODLITW I PRAWD WIARY
DO NAUCZENIA W II ROKU PRZYGOTOWANIA DO I KOMUNII ŚWIĘTEJ**

IMIĘ I NAZWISKO: KL: II

DO NAUCZENIA	MIESIĄCE ODPYTYWANIA	OCENA I PODPIS RODZICÓW	OCENA PODPIS I UWAGI KATECHETY
UWIELBIENIE TRÓJCY PRZENAJSWIĘTSZEJ (CHWAŁA OJCU)	WRZESIEŃ		
POD TWOJĄ OBRONĘ...	PAŹDZIERNIK		
AKT WIARY	PAŹDZIERNIK LISTOPAD		
MODLITWA ZA ZMARŁYCH	LISTOPAD GRUDZIEŃ		
AKT MIŁOŚCI	LISTOPAD GRUDZIEŃ		
DZIESIĘĆ PRZYKAZAŃ BOŻYCH	GRUDZIEŃ STYCZEŃ		
POZDROWIENIE NAJSWIĘTSZEGO SAKRAMENTU... BOŻE BĄDŹ MIŁOŚCIW...	STYCZEŃ LUTY		
SKŁAD APOSTOLSKI	LUTY		
AKT NADZIEI	LUTY MARZEC		
KTÓRYŚ ZA NAS CIERPIAŁ RANY... NAJWAŻNIEJSZE DOBRE UCZYNKI	MARZEC		
AKT ŻALU	MARZEC KWIECIEŃ		
NOWE PRZYKAZANIE MIŁOŚCI	MARZEC KWIECIEŃ		
SAKRAMENTY ŚWIĘTE	MAJ		
PRZYKAZANIE MIŁOŚCI	CZERWIEC		

8. Przygotowanie rozważań nabożeństw, przygotowanie liturgii, udział w konkursach, jasełkach.

Uczeń ma obowiązek:

- Prowadzić karty pracy (kl. 0-I-II).
- Zaliczyć wszystkie sprawdziany i testy (kl. I-II).
- W razie nieobecności na sprawdzianie lub teście zaliczyć pracę w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły (kl. I-II).
- Poprawić ocenę niedostateczną w ciągu tygodnia od otrzymania wyników (kl. I-II).
- Opanować modlitwy i prawdy wiary (kl. 0-I-II).

Nauczyciel ma obowiązek:

- Powiadomić ucznia o sprawdzianie lub teście wiadomości i umiejętności na 1 tydzień przed terminem (kl. I-II).
- Sprawdzić prace pisemne w ciągu 2 tygodni; z wynikami sprawdzianu lub testu zaznajomić ucznia oraz zapoznać rodziców na ich prośbę w czasie wywiadówek i konsultacji (kl. I-II).
- Odpytywać i utrzymywać modlitwy i prawdy wiary (kl. 0-I-II).

Uczeń za:

- Dodatkowe prace typu: pomoc w wykonaniu gazetki religijnej, przygotowaniu wystroju na organizowany konkurs, zorganizowaniu wystawy prac plastycznych, udział w jasełkach może uzyskać dodatkowe oceny (od dobrej do celującej po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem) - (kl. I-II).
- Za zajęcie I, II, III miejsca lub wyróżnienia w konkursach religijnych otrzymuje: dyplom i upominek (kl. 0), natomiast dyplom i upominek oraz oceny (od dobrej do celującej po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem) - (kl. I-II).
- Za bardzo dobre wyniki nauczania (kl. I-II), zajęcie najwyższych miejsc, wyróżnień w konkursach plastycznych otrzymuje ocenę celującą na koniec półrocza lub koniec roku szkolnego.

Oceny częściowe stanowią o śródrocznej i rocznej ocenie ucznia. Powiadomianie rodziców o ocenach ich dzieci odbywa się zgodnie z przyjętymi zasadami w WSO.

W roku szkolnym 2018/2019 rodzice i uczniowie mogą korzystać z dziennika elektronicznego, który jest formą sprawowania przez rodzica bezpośredniej kontroli postępów edukacyjnych, frekwencji dziecka oraz umożliwia uzyskanie informacji o zrealizowanych tematach lekcji – w przypadku nieobecności dziecka lub zadaniach domowych do wykonania. Za pośrednictwem e-dziennika można komunikować się z wychowawcą i nauczycielami w ważnych dla rodzica sprawach.

IV. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów (kl. I-II).

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- Nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości z zakresu oceny dopuszczającej.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- Opanował konieczne modlitwy i prawdy wiary.
- Prowadzi karty pracy, lecz nieestetycznie i nieczytelnie.
- Przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postawy i umiejętności.
- Wykonuje jedynie część wyznaczonej pracy.
- Czasem angażuje się w pracę grupy.

Na ocenę dostateczną uczeń:

- Przychodzi przygotowany do zajęć.
- Prowadzi karty pracy z uchybieniami w estetyce i czytelności.
- Karty pracy zawierają braki.
- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, umiejętności.
- Udziela odpowiedzi bez własnych przemyśleń.
- Czasem angażuje się w pracę grupy.

Na ocenę dobrą uczeń:

- Prowadzi kompletne notatki w kartach pracy.
- Samodzielnie udziela odpowiedzi (nie wyczerpuje poruszonego zagadnienia).
- Angażuje się w daną jednostkę lekcyjną.
- Zajmuje właściwą postawę podczas modlitwy.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Konsekwentnie wykonuje zadaną pracę, stara się być aktywnym na lekcji.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Wzorowo prowadzi karty pracy i odrabia prace domowe.
- Prezentuje wiedzę wypowiadając się swobodnie i wyczerpująco.
- W poruszanych tematach dostrzega związki między faktami, potrafi wyciągnąć wnioski, dokonać całościowej oceny poruszanego zagadnienia.
- Odznacza się dużą aktywnością na lekcji.
- Umie współpracować w grupie.
- Dyskutuje, a nie kłóci się podczas poszukiwania rozwiązań zleconych zadań.

Na ocenę celującą uczeń:

- Postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Wzorowo prowadzi karty pracy.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Wyczerpująco wypowiada się na temat poruszanego zagadnienia, wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii.
- Uczestniczy w konkursach religijnych, zajmuje czołowe miejsca.
- Angażuje się w przygotowanie jasełek, nabożeństw, adoracji.
- Angażuje się w dodatkowe prace typu: przygotowanie gazetki religijnej, przygotowanie wystroju na organizowany konkurs, zorganizowaniu wystawy prac plastycznych akcje charytatywne.

V. Przewidywane osiągnięcia uczniów

1. Poznanie Chrystusa i Jego nauki oraz budowanie z Nim głębszej więzi.

2. Opanowanie wiedzy i umiejętności określonych w programie nauczania katechezy na poszczególnych poziomach zgodnie z systemem oceniania.
3. Umiejętność odczytania przesłania poznanych fragmentów biblijnych.
4. Znajomość religijnych korzeni wybranych elementów kultury polskiej.
5. Znajomość okresów liturgicznych i rozumienie ich w kontekście biblijnym i życia chrześcijańskiego.
6. Znajomość symboliki liturgicznej.
7. Aktywne uczestnictwo w Eucharystii.
8. Znajomość istoty sakramentów.
9. Zastosowanie wskazań prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych.
10. Umiejętność kształtowania własnego sumienia, osobowości, charakteru w oparciu o prawo Boże.
11. Analiza poglądów i postaw własnych i innych ludzi.
12. Znajomość sposobów i rodzajów modlitwy oraz biblijnych wzorów modlitwy.
13. Umiejętność samodzielnego formułowania modlitw.
14. Postawa uznania błędu, przeproszenia, dziękczynienia, uwielbienia.
15. Znajomość biblijnych przykładów odpowiedzi na Boże wezwanie.
16. Umiejętność rozwiązywania trudnych sytuacji w duchu chrześcijańskim.
17. Umiejętność reagowania na niewłaściwe zachowania.
18. Odczytywanie własnych zadań we wspólnocie: rodzinnej, kościelnej, koleżeńskej, szkolnej.
19. Zaangażowanie w różne formy apostołstwa i wolontariatu.
20. Umiejętność wyrażania własnych opinii.
21. Postawa akceptacji i tolerancji.

VI. Ważne informacje na temat oceniania podczas katechezy.

Ocenianie wewnątrzszkolne

Dyrektorium Kościoła Katolickiego w Polsce z dnia 20. VI. 2001 r.:

„Nr 83. Podstawą wystawiania oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia, jego umiejętności, a także aktywność, pilność i sumienność. Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych. Należy, bowiem przyjąć zasadę, obecną też w katechezie parafialnej przed 1990 rokiem, że życie religijne jest przedmiotem osądu sumienia dokonywanego wobec Boga”.

Najważniejsze cele oceniania:

Cel informacyjny:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- informacja o jakości jego pracy nad zdobywaniem wiedzy i umiejętności,
- wiedza o skuteczności wybranych metod uczenia się, efektywności procesu uczenia,
- dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- informacja o wkładzie pracy ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków.

Cel motywacyjny:

- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

Cel diagnozujący:

- rozpoznanie poziomu uzyskanych osiągnięć w stosunku do wymagań programowych,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
- poprawa efektywności procesu nauczania,
- dostarczenie nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

Katecheta:

mgr Ireneusz Łuczak